

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/511/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

326/2011. (XI. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. szeptember 7-én előterjesztett **panaszát** a 2011. november 16-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. szeptember 7-én postai úton terjesztette elő a panaszát.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy panasszal kíván élni P. G. r. törzsőrmester ellen, aki a D. Városi Rendőrkapitányság dolgozója és a panaszos 2011. június 1-jén tett büntető feljelentése ügyében a vizsgálatot végzi. A r. törzsőrmester első alkalommal 2011. június 20-án idézte be tanúmeghallgatásra a panaszost, majd 2011. szeptember 5-én újra idézte. Ezen alkalommal is olyan tiszteletlen, gőgös, fellengzős magatartást tanúsított a panaszos szerint vele szemben, hogy félbeszakítva a meghallgatást, a panaszos felállt és távozott. A panaszos kérte ugyan a jegyzőkönyv felvételét, és a történetek leírását, azt azonban a r. törzsőrmester megtagadta. Szerinte csak azt tehet leírni, amit ő akar, mert ez büntetőeljárás.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos 2011. június 1-jén a testvérei és közte fennálló örökösödési vitával kapcsolatos magánlaksértés miatt tett feljelentést. 2011. június 20-án tájékoztatta az illetékes nyomozót írásban, hogy ki és milyen célból hatolhatott be a lakásba. A panaszos 2011. július 27-én feljelentés-kiegészítést terjesztett elő, amelyben leírta a hagyatéki leltározás során felmerült és kiderült anomáliákat, ezért kérte, hogy a nyomozást lopás miatt is indítsa meg a rendőrség. 2011. augusztus 25-én újabb kiegészítést kért, amelyben a feltételezett elkövetők által csatolt valótlan tartalmú irat miatt okirat-hamisítás ügyében is kérte a büntetőeljárás megindítását.

A panaszos három hónap alatt öt beadvánnyal élt, és ez idő alatt csupán egyszer kívánták meghallgatni, illetve ez a szeptember 5-i meghallgatás se zajlott le rendesen, mert csak annyit akart a rendőr közölni vele, hogy az ő álláspontja szerint ez családi ügy és nem valósult meg sem a magánlaksértés, sem az okirat hamisítás, sem a lopás vétsége.

A rendőr a panaszos elétárt egy több oldalas telefonszolgáltatótól beszerezett híváslistát, és arra kérte, hogy jelölje meg azt a napot és számot, amelyről a panaszost megfenyegették, hogy meg tudja állapítani, megvalósult-e a fenyegetés és rágalmozás vétsége, és le tudja zárni a nyomozati eljárást elutasítással.

Arról tájékoztatta a panaszost a rendőr, hogy ha ez neki nem tetszik, akkor lehetősége van megfellebbezni. A panaszos iratbetekintési lehetőséget kért, ezt azonban elutasította a rendőr és közölte, hogy csak az ügy lezárása után tehetséges.

A panaszos meghallgatásának fültanúja volt az irodában tartózkodó másik rendőr. A panaszos szerint megengedhetetlen az az érdektelenség és elutasító magatartás, illetve az a hangnem, amit a meghallgatásán a rendőr tanúsított vele szemben.

2) A panaszos a 2011. szeptember 22-én előterjesztett panasz-kiegészítésében előadta, hogy amikor a 2011. szeptember 5-i meghallgatást a rendőr arrogáns és cinikus viselkedése miatt otthagya és várt a rendőr felettesére, hogy beszélhessen vele, akkor látta meg a folyosón kifüggesztve a Testület plakátját. A plakátról tud a Testülethez fordulás lehetőségéről.

Az intézkedő rendőr bántó és sértő magatartása nem csak az alkalmazott durva hangnemből nyilvánult meg. Lekezelő és teljesen érdektelen volt a panaszos ügyének érdemi vizsgálata iránt. Többször leállította a panaszost, amikor kérdezett valamit, viszont ő maga nem adott válaszokat a panaszos kérdéseire. A panaszos szerint úgy kezelte őt, mintha ő lenne a bűnelkövető. Semmiféle együttműködést nem tanúsított a tisztességes és törvényes eljárás érdekében. A jegyzőkönyvben sem volt hajlandó feljegyezni a panaszos által mondottakat, arra hivatkozva, hogy a büntetőeljárás során csak azt írja le, amit ő akar. A panaszos ezért állt fel és hagyta el a szobát, mert nagyon sértőnek tartotta ezt a bánásmódot. A panaszos méltatlannak tartotta ezt az eljárást, ezért kérte a felettesétől, hogy tegye át az ügyet másik nyomozóhoz.

A panaszos előadta még, hogy 2011. június 20-án, amikor a feljelentését jegyzőkönyvezte a rendőr, még lenyelte a flegmaságát, durvaságát, amiért akkor bocsánatot is kért a rendőr. Annál az esetenél ezért nem tett panaszt, mivel azt gondolta, fiatal, vagány, érzéketlen a vele szemben ülő ember sérelmeivel, fájdalommal szemben.

Azonban a rendőr egyetlen alkalommal idézte csak a panaszost telefonon, pedig sok mindent kellett volna megbeszélniük. A rendőr az együttműködésnek még az esélyét sem adta meg.

A panaszos most is úgy gondolja, hogy ha bárki másnak a lezárt lakásába annak akarata ellenére - súlyosan beteg állapotát kihasználva - jogtalanul bemegy, majd zárat is cserél, az magánlaksértést követ el. Azt is gondolja, hogy ha a jogtalan behatolás a hamisan megszerzett okmányokkal történik és olyan hamis nyilatkozat felhasználásával, amely valótlan adatot tartalmaz, megvalósítja a magánokirat-hamisítást. Majd később, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy a lakásból 300 ezer forintot is meghaladó ingóság tűnt el, akkor ezt véleménye szerint lopásnak nevezik.

Ezen bűncselekmények kivizsgálását várta volna az illetékes rendőrtől a hatályban lévő jogszabályok szerint, tisztességes eljárással, és együttműködő, tisztességes hangnemben. Időközben elhunyt a panaszosnak az a testvére, akinek a sérelmére a fenti bűncselekményeket elkövették. A panaszos úgy gondolja, hogy a testvére elhalálása ellenére a bűncselekmény elkövetése még fennáll, és a vizsgálatot még le kell folytatni.

Mindezek alapján kéri a panaszos a Testület vizsgálatát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kihallgatást foganatosító P. G. r. főtörzsőrmester 2011. szeptember 5-én kelt jelentésében előadta, hogy a rendőrségen folyamatban lévő büntetőeljárásban indokoltnak mutatkozik, illetve mutatkozott a feljelentő (panaszos) kihallgatása. Ennek érdekében 2011. augusztus 25-én, a rendelkezésére álló telefonszámon értesítette ennek tényéről a sértettet (a panaszost), aki válaszul közölte, hogy a 2011. szeptember 5-én, a 10 órára tervezett tanúkihallgatáson meg fog jelenni. Ennek megfelelően, a tanú megjelent, majd a r. főtörzsőrmester a hivatali helyiségben tájékoztatta a panaszost a folyamatban lévő eljárás jelenlegi állásáról, illetve az eljárás szerinte várható kimeneteléről. A tanú a beszélgetés során több esetben is igen ideges lett, illetve elsőként azt kérte ki magának, hogy a nyomozás nem az ő elképzeléseinek megfelelően halad. Pontosabban a sértett olyan kijelentéseket tett, melyben egyértelműen közölte, hogy nem ért egyet a r. főtörzsőrmester megállapításaival, illetve nem ért egyet azzal, hogy az eljárás során nem hallgatta meg az általa szóban indítványozott személyt.

Mindezeket követően a sértett több esetben is olyan kijelentéseket tett, hogy neki több releváns bizonyíték van a kezében, melyeket jelenleg nem hajlandó a hatóság rendelkezésére bocsátani, mivel azt a r. főtörzsőrmester nem kérte tőle, illetve majd akkor fogja ezeket eljuttatni az ügyészséghez, ha a nyomozást megszüntette a rendőrség.

Megjegyzi a r. főtörzsőrmester, hogy mivel álláspontja szerint ettől a pillanattól kezdve a kettőjük közötti nézeteltérés értelmetlen vitává vált, így közölte a feljelentővel, hogy az általa kilátásba helyezett panaszlevélben erre is kitérhet.

Mivel a tanúkihallgatási jegyzőkönyv írásos részét ezt követően kezdte volna el, így ezt közölte a tanúval, aki ekkor már szinte magából kikelve közölte, hogy nem hajlandó a nyomozati cselekményen részt venni, csak akkor, ha a r. főörzsőrmester azt írja le, amit a panaszos mond, illetve úgy, ahogy ő azt kéri.

Ezen kijelentéseire figyelemmel a r. főörzsőrmester közölte a tanúval, hogy nem hajlandó arra, hogy kizárólag azt jegyzőkönyvezzék, amit a panaszos kér, így tájékoztatta arról, hogy a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi IX. törvény (továbbiakban: Be.) 85. § (5), illetve (6) bekezdése alapján lehetősége van rá, illetve jogában áll, hogy írásban - a vonatkozó figyelmeztetések szem előtt tartásával - tegyen vallomást.

Azt is közölte a kihallgatandó személlyel, hogy a Be. 88. § alapján a kérdéseire is választ kell adnia, illetve ezt követően, azt fogja lejegyzőkönyvezni a r. főörzsőrmester szó szerint, ami álláspontja szerint indokolt.

Ekkor a panaszos már felállt, illetve több alkalommal közölte, hogy nagyon arrogáns a r. főörzsőrmester, és valószínűleg őt mások befolyásolják az ügyben, ezért ő a szolgálati előjárójának jelezni fogja a kettejük közötti beszélgetést, illetve az ügyészségen is panaszt fog tenni az eljárás, illetve az eljáró rendőr ellen.

2) A kihallgatást fogatosító P. G. r. főörzsőrmester 2011. október 17-én kelt jelentésében előadta, hogy ismételen, illetve nyomatékmal rögzíteni kívánja, hogy a panaszos vonatkozásában semmilyen, az ő emberi méltóságát sértő, vagy negatívan érintő kijelentést nem tett, a panaszos által - a r. főörzsőrmester állítólagos gőgös hanglejtésére utaló - kijelentéseket határozottan cáfolja és visszautasítja. A tanú a jelölt napon a korábban dokumentált okokból nem került tanúként kihallgatásra. Természetesen a panaszost tájékoztatta arról, hogy milyen jogai és lehetőségei vannak a tanúkénti kihallgatás során, de tekintettel arra, hogy nevezett személy kihallgatását - a korábban említett okokból - nem kezdte meg, így a jegyzőkönyvvezés sem indult meg, jegyzőkönyv nem készült.

Minden olyan kérdésre, mely érdemi, illetve az eljárással összefüggésben, azzal kapcsolatban került megkérdezésre, válaszolt.

Figyelemmel a panaszos személyeskedő, illetve a rendőr szakmai hozzáértését, illetve a rendőrség színvonalát érintető negatív megjegyzéseire, illetve kérdéseire természetesen nem kívánt válaszolni, ugyanakkor ezek vonatkozásában konkrétumokra nem emlékszik. Egyebekben fenntartotta a korábbi jelentést.

3) E. L. r. törzsszázlós 2011. október 18-án kelt jelentésében előadta, hogy a 2011. szeptember 5-én fogatosított kihallgatás/meghallgatás menetéről nem tud nyilatkozni, mivel ugyan az irodában tartózkodott, azonban a saját ügyeiben végezett ügyirat feldolgozást, így nem kísérté figyelemmel a történeteket. Az irodában történetekből csak arra emlékszik, hogy a panaszos egyszer csak hangosan kritizálni kezdte a kollégáját, P. G.- t a magánlaksértés bűncselekmény miatt folyamatban lévő ügyben. Úgy emlékszik, hogy a panaszos azt sérelmezte, hogy kollégája a nyomozást hamarosan megszüntetéssel fogja befejezni, amit a panaszos nem volt hajlandó elfogadni, kollégája pedig próbálta neki ezt megmagyarázni.

Az irodában zajló események során a r. törzsszázlós egyszer szólalt meg, akkor is annyit kérdezett meg a panaszostól, hogy milyen módon valósult meg sérelmére a magánlaksértés bűncselekménye, amire ő válaszolt is. Ezek után többet nem szólalt meg a r. törzsszázlós, nem is foglalkozott a továbbiakban az irodában a kollégája és a panaszos között zajló beszélgetéssel. A r. törzsszázlós nem tett véleménye szerint semmi olyan kijelentést, amivel bármilyen módon megsérthette volna a panaszost, illetve nem is figyelt fel a kollégája, P. G. által tett olyan kijelentésre, ami szerinte a panaszos emberi méltóságát sértette volna.

Az irodában zajló eseményeket folyamatosan nem kísérte figyelemmel, így arra vonatkozóan nem tud nyilatkozni, hogy a panaszos kérte-e az általa elmondottak teljes körű jegyzőkönyvezését, arra sem, hogy a kollégája milyen módon oktatta ki őt a jegyzőkönyvezés jogi hátteréről, valamint a jegyzőkönyvfelvétel gyakorlati szabályairól.

A fentiekre tekintettel azzal kapcsolatban sem tud nyilatkozni, hogy P. G. mely kérdésekre milyen felvilágosítást adott, vagy nem adott.

III.

A vizsgált rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény az 54. § (1) bekezdésben foglalt emberi méltósághoz való jogát.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésére, mely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.)

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni.” Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei

mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálására – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-a az irányadó, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának módja.

„Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.”

Mindezek alapján megállapítható a Testület hatásköre a panaszbeadvány azon részének vizsgálatára, amiben a panaszos a tanúkihallgatása során tanúsított magatartást kifogásolta, míg a nyomozás során foganatosított eljárási cselekmények jogszerűségének (jegyzőkönyvezés, iratbetekintés, operatív nyomozati munka stb.) felülvizsgálatára a Testületnek nincs hatásköre.

2) A panaszbeadvány rendőri hangnemre vonatkozó részével kapcsolatban az alábbiakat állapította meg a Testület.

A panaszos kifogásolta, hogy a kihallgatást foganatosító rendőr agresszív, arrogáns hangnemben, flegma stílusban beszélt vele. Kérdéseire nem válaszolt, ha kérdezett a panaszos, akkor a rendőr rászólt, megakadályozta, hogy kérdéseket tegyen fel.

A rendőri jelentések ezzel szemben azt rögzítik, hogy a tanúkihallgatást foganatosító rendőr a panaszossal az eljárás során végig udvarias, hivatalos hangnemben beszélt. Az eljárási jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta a panaszos. A rendőri jelentésben a r. főörzsőrmester leszögezi, hogy a rendőrség és az ő szakmai hozzá nem értésére vonatkozó kérdéseket és kijelentéseket természetesen nem méltatta válaszra, de egyébként a panaszos minden, az ügy érdemét érintő kérdésére választ kapott.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ban rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A Testület hatáskör hiányában nem tudta vizsgálni a nyomozás során foganatosított eljárási cselekmények jogszerűségét érintő kifogásokat. A Testület rendőri hangnem miatt előterjesztett panasz kapcsán az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét. Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. november 16.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDEZETI PANASZTESTÜLET